

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL

Pracovní list 8

Autor: N. V. Gogol

Petrohradské povídky, Portrét – umělecký text (ukázka)

NIKDE SE NEZASTAVOVALO TOLIK LIDÍ JAKO

před krámkem – obraz- na Ščukinově r-nku. Však v tom krámku se také sešlo něco vzácností! Obraz- b-ly v-tšinou malován- olejov-m- barvam-, natřen- tmavozelen-m lakem a měl- s-tě žluté, zlacené rám-. Zima s bíl-mi strom-, večer cel- dočervena, jako kd-ž někde hoří, vlámsk- venkovan s fajfkou a v-mknutou rukou, kter- v-padal spíš jako rousnat- krocan než jako člověk – to b-l- tak j-jich obv-klé náměty. (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov v textu.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Najít v textu přivlastňovací přídavná jména.
4. Najít v textu příslovečné spřežky.
5. Najít v textu slova složená.
6. Najít v textu několikanásobné přívlastky.
7. Najít v textu větu zvolací.
8. Vytvořit synonyma ke slovům: fajfka, vzácnost, námět.
9. Zdůvodnit autorův záměr, proč je úvod textu napsán jiným typem písma.
10. Vyjádřit, jaký slohový postup v textu převažuje.
11. Zdůvodnit interpunkci v textu.

Autor: N. V. Gogol

Mirhorod, Taras Bulba – umělecký text (ukázka)

„ HEJ, OTOČ SE, S-NU! V-PADÁŠ TAK SM-ŠNĚ! CO

to máte na sobě za popske kutny? Takhle chodí všichni v Akademii?“

Těmito slov- uvítal star- Bulba své dva s-ny, kteří byl- na studiích v kyjevské burze a přijel- ted' domů k otc-.

Jeho s-nové slezl- právě s koní. Byl- to dva siln- chlap-ci, ještě nesměl-, jako sem-naristé nedávno vypuštění ze škol-. Jej-ch plně zdravé tváře b-ly pokr-ty prvním chm-řím, jehož se břitva ještě nedotkla. B-li velm- zaražení takov-mto uv-táním otcov-m a stál- bez hnutí, sklop-vše oči k zem-.

„Stůjte, stůjte! Nechte m-, ať si vás pořádn- prohlédnu,“ pokračoval otec, toče jimi: „Jaké to máte na sob- dlouhé svitk-! To jsou svitk-! Takové jsem v život- nev-děl. -kuste n-který b-žeť! To rád uv-dím, nezaplete-li se do šosů a neple-kne sebou na zem.“ (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slo v textu.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Najít přechodníkové slovesné tvary a určit jejich čas a rod.
4. Vyskloňovat tvar zájmena „já“ v jednotném i množném čísle.
5. Označit v textu věty hlavní.
6. Určit v textu druhy vedlejších vět.
7. Najít v textu zájmena, určit jejich druh.
8. Najít význam vyjádření: svitok, kyjevská burza.

Autor: Ladislav Zadražil

Divadlo světa (jako doslov k povídkám N.V. Gogola) – neumělecký text (ukázka)

(...) Není divu, že naprostá v-tšina -ogolov-ch prací – snad s v-jimkou Tarase Bulb- a Starosvětsk-ch statk-řů, které sám autor považoval za díla v tomto ohledu šťastná – v-volala velm- ro-porný ohla- u kr-tiky. (...)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov v textu.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Zdůvodnit psaní velkých písmen.
4. Zdůvodnit interpunkci v textu.
5. Vyjádřit, co spojuje všechny tři výše uvedené ukázky textů.
6. Určit v textu slovní druhy: tomto, není, sám.